Minder loon doorbetalen bij een sportblessure?

Als ziekte of arbeidsongeschiktheid het gevolg is van 'eigen schuld' van de werknemer, mag hij worden gekort op het - bovenwettelijke - ziekengeld. Zo oordeelde het Gerechtshof in Arnhem recentelijk. Wat heeft dit voor gevolgen, in hoeverre kunnen werkgevers hun werknemers nu aanspreken op risicogedrag?

Werkgevend Nederland spitste begin augustus de oren. Een werknemer die door eigen toedoen niet kan werken, mocht gekort worden op zijn salaris, oordeelde het Gerechtshof in Arnhem.
De vrachtwagenchauffeur was in vier jaar tijd 20 maanden uit de running wegens een knieblessure, opgelopen bij het zaalvoetbal, en had geen gehoor gegeven aan herhaaldelijke waarschuwingen van zijn werkgever. Die betaalt nu alleen de wettelijk verplichte deel van het loon door: 70%. De aanvulling tot 100%, zoals geregeld in de geldende cao, hoefde hij van de rechter niet te betalen.

- Bespaar honderden euro's: breng ziekteverzuim in kaart»
- Aansprakelijkheid: wie draait op voor schade»
- De veiligheid en gezondheid van uw werknemers is ook uw verantwoording. Dit staat in de Arbowet»

Korten op de aanvulling
"Deze uitspraak geldt voor de transportwereld, maar je mag ervan uitgaan dat er soortgelijke bepalingen in andere cao's en arbeidsreglementen komen", voorspelt Saskia Schlaghecke van Labor Advocaten uit Zeist. "Maar het betekent niet dat werkgevers bij ziekte onder de wettelijke doorbetalingsplicht uit kunnen. Het gaat om de aanvulling op het loon die in de cao is overeengekomen en daarvoor geldt als uitsluiting dat iemand 'door eigen schuld of toedoen' arbeidsongeschikt wordt. Voor het korten van de wettelijk verplichte zeventig procent moet er aan de kant van de werknemer sprake zijn van 'opzet'. En dat is heel moeilijk aan te tonen, zelfs als iemand parachutespringt en rugklachten krijgt of dronken tegen een boom rijdt".

Leg duidelijke bepalingen vast
Schlaghecke adviseert werkgevers die niet aan een cao zijn gebonden, om in personeelsgids of bedrijfsreglement duidelijke bepalingen op te nemen omtrent de loondoorbetalingsplicht bij arbeidsongeschiktheid. "Bijvoorbeeld door de wettelijke uitsluitingsgrond die wijst op 'opzet gericht op ziek worden' om te buigen naar een ruimere formulering als 'eigen schuld of toedoen' of misschien zelfs 'nalatigheid'. Over dat laatste meldt de uitspraak niets, maar je zou het ook als criterium kunnen noemen."

Wat precies als risicovol gedrag kan worden aangemerkt, moet per beroep en bedrijf worden bekeken. Belangrijk is draagvlak te vinden voor dergelijke bepalingen, onder andere bij de ondernemingsraad of de vakbond. Schlaghecke: "Hoe officiëler en hoe meer sociale partners het onderschrijven, hoe beter. Ook al is het niet strikt noodzakelijk; je staat sterker, mocht het tot een zaak komen."

Doorbraak
Alfred van Delft van MKB Nederland noemt de uitspraak een doorbraak. "Alleen al het feit dat de discussie op gang komt en onderkend wordt dat werknemers hun eigen gezondheid kunnen beïnvloeden, is winst. Deze uitspraak zal ongetwijfeld leiden tot meer zaken waarbij de oorzaak van de arbeidsongeschiktheid feitelijk buiten het werk ligt en dus wél onderscheid wordt gemaakt tussen risque professionel en risque social."

> **"Deze uitspraak leidt tot meer zaken waarbij wél onderscheidt wordt gemaakt tussen risque professionel en risque social"**

LEES OOK:
- Aansprakelijkheid: wie draait op voor schade?

Sporten is gezond, maar...
Eenduidige regelgeving blijft onmogelijk, vindt zowel Schlaghecke als Van Delft. De vrachtwagenchauffeur

deed immers aan sport en dat is – daar is iedereen het
over eens – gezond. Mag een werkgever bepaalde risicogevoelige sporten verbieden of ingrijpen als een werknemer zwakke enkels of knieën heeft?

"Dat gaat wel erg ver", vindt Schlaghecke, "dat is vergaand ingrijpen in de persoonlijke levenssfeer. Je kunt je wel afvragen of je bij sommige beroepen meer eisen mag stellen. Een profvoetballer verdient tonnen – daar mag hij misschien ook wel iets voor láten. Zo'n trucker werkt echt voor de hypotheek. Dat avondje zaalvoetbal is zijn wekelijkse uitje." Maar, zegt Van Delft, "als iemand iets doet dat niet tot een betere, maar tot een slechtere gezondheid leidt, dan houdt het een keer op."

auteur: Francine van der Wiel